

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE cu privire la energia termică

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege creează cadrul necesar aplicării Directivei 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 februarie 2004 privind promovarea cogenerării pe baza cererii de energie termică utilă pe piața internă a energiei și de modificare a Directivei 92/42/CEE, în partea ce ține de producerea, transportul, distribuția și utilizarea energiei termice.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul legii

Scopul prezentei legi este instituirea unui cadru legal pentru funcționarea eficientă și de reglementare a pieței energiei termice, a principiilor de desfășurare a activităților specifice sectorului termoeenergetic, în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, competitivitate, transparență, cu respectarea normelor de calitate, de securitate și de protecție a mediului la producerea, transportul, distribuția, furnizarea și utilizarea energiei termice.

Articolul 2. Sfera de aplicare

Sub incidența prezentei legi cad:

- a) producerea energiei termice;
- b) transportul energiei termice;
- c) distribuția energiei termice;
- d) furnizarea energiei termice;
- e) cogenerarea și tehnologiile de cogenerare;
- f) determinarea și aprobarea tarifelor reglementate la energia termică;
- g) licențierea genurilor de activitate pe piața energiei termice;
- h) piața energiei termice;
- i) funcționarea sistemului de alimentare cu energie termică;
- j) securitatea și fiabilitatea în alimentarea cu energie termică a consumatorilor;
- k) protecția drepturilor consumatorilor.

Articolul 3. Principiile fundamentale de reglementare a activităților în sectorul termoeenergetic

(1) Pentru asigurarea securității energetice, protecției mediului, apărării drepturilor și intereselor consumatorilor, energia termică se produce, se transportă, se distribuie și se furnizează în cel mai eficient mod.

(2) Principiile fundamentale de organizare și de reglementare a activităților în sectorul termoeenergetic sînt:

- a) promovarea și asigurarea concurenței pe piața energiei termice;
- b) asigurarea unui cadru favorabil pentru efectuarea de investiții, necesare în sistemul termoeenergetic, inclusiv pentru extinderea rețelelor termice de transport și de distribuție;
- c) respectarea principiului eficienței maxime la costuri minime;
- d) diversificarea tipurilor de resurse energetice primare, a surselor de producere a energiei termice și formelor de proprietate în sectorul termoeenergetic;
- e) promovarea eficienței energetice, producerii energiei termice din surse regenerabile de energie și a producerii energiei termice în cogenerare, inclusiv prin procurarea prioritară a energiei termice produse de centralele electrice cu termoficare, centralele

- de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de eficiență înaltă, centralele termice de producere a energiei din surse de energie regenerabilă;
- f) susținerea prin intermediul statului, autoritățile publice centrale și locale a inițiativelor private și promovarea sectorului privat în domeniul termoenergetic;
 - g) protecția intereselor legitime ale consumatorilor.

Articolul 4. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

agent termic sau purtător de energie termică – flux termic utilizat pentru acumularea, transportul și distribuția energiei termice: aburul, apa caldă și fierbinte;

centrală electrică cu termoficare - instalație sau ansamblul instalațiilor pentru producerea combinată a energiei electrice și termice;

centrală termică – instalație sau ansamblul instalațiilor pentru producerea energiei termice;

cerere justificabilă economic - cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care ar putea fi satisfăcută altfel în condițiile pieței, prin alte procese de producere a energiei, în afară de cogenerare;

cogenerare - producerea simultană, în același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau mecanice;

cogenerare de eficiență înaltă – procesul de cogenerare care asigură realizarea economiilor de energie primară calculate de cel puțin 10 %, comparativ cu valorile de referință pentru producerea separată de energie electrică și termică. Producția din unități de cogenerare de mică putere sau din unități de microcogenerare, care asigură economii de energie primară față de valorile de referință ale eficienței producerii separate de energie electrică și termică se consideră ca provenind din cogenerare de eficiență înaltă.

consumator – persoană fizică sau juridică care utilizează energia termică, pe bază de contract, prin racordarea instalațiilor sale la rețeaua termică a furnizorului;

distribuție – transmiterea energiei termice în scopul livrării acesteia către consumatori;

echipament de evidență a consumului de energie termică – dispozitiv, instalație sau ansamblul de instalații destinate pentru măsurarea parametrilor agentului termic și a cantității de energie termică, atestat metrologic, omologat legal și supus verificării periodice în modul stabilit;

energie termică – formă a energiei care servește drept produs/marfă pentru satisfacerea necesităților consumatorilor în căldură și surse energetice (abur, apă fierbinte, apă caldă menajeră);

energie termică utilă - energia termică produsă în vederea satisfacerii unei cereri justificabile din punct de vedere economic pentru satisfacerea cererii de încălzire sau răcire;

furnizor – întreprindere ce furnizează energie termică consumatorilor. Furnizorul poate fi concomitent producător și distribuitor sau numai distribuitor;

hotar de delimitare – loc în care în care instalația de utilizare a energiei termice se racordează la rețeaua termică și în care patrimoniul consumatorului și patrimoniul unității termoenergetice se delimitează în funcție de dreptul de proprietate sau loc în care se delimitează, în funcție de dreptul de proprietate, patrimoniile unităților termoenergetice;

instalație de utilizare a energiei termice – ansamblul instalațiilor și receptoarelor care consumă energie termică;

piața energiei termice - cadru organizat de vânzare-cumpărare a energiei termice de către participanții la piață în scopul aprovizionării continue și fiabile a consumatorilor cu energie termică în cadrul sistemului termoenergetic;

producător – orice persoana fizică sau juridică care produce energie termică în centralele electrice cu termoficare, în centrale termice sau în instalații speciale prin valorificarea resurselor energetice regenerabile, în scopul comercializării acesteia;

sistem colectiv de alimentare cu energie termică – sistem comun de asigurare cu energie termică a apartamentelor individuale, precum și a spațiilor de uz comun din cadrul blocurilor locative;

sistem termoenergetic – ansamblul elementelor de producere, transport, distribuție și utilizare a energiei termice;

subconsumator – persoană fizică sau juridică ale cărei instalații termice sînt racordate la instalațiile de utilizare a energiei termice ale unui consumator cu care are încheiat un contract;

transport al energiei termice – activitate organizată pentru transmiterea energiei termice de la producători pînă la punctele de achiziție ale distribuitorilor sau ale consumatorilor racordați direct la rețelele de distribuție;

unitate de cogenerare – unitatea care poate funcționa în regim de cogenerare;

unitate de microcogenerare – unitatea de cogenerare cu o capacitate electrică instalată sub 50 kWe;

unitate de cogenerare de mică putere – unitatea de cogenerare cu o capacitate electrică instalată sub 1 MWe;

unitate termoenergetică reglementată – întreprindere de producere și/sau transport, distribuție sau furnizare a energiei termice considerată a fi în situație dominantă (monopolistă) pe piața locală a energiei termice. Situația dominantă (monopolistă) a întreprinderii termoenergetice se consideră în cazul în care se întrunesc criteriile stabilite de prezenta lege;

Capitolul II

COMPETENȚE ADMINISTRATIVE ȘI DE REGLEMENTARE

Articolul 5. Competența Guvernului

(1) Avînd drept scop asigurarea securității energetice a statului, inclusiv furnizarea fiabilă a energiei termice, Guvernul:

- a) asigură crearea premiselor de dezvoltare și funcționarea durabilă a sectorului termoenergetic;
- b) promovează interesele sectorului termoenergetic pe plan internațional;
- c) elaborează condițiile generale de import al combustibilului pentru necesitățile de producere a energiei termice;
- d) administrează proprietatea statului în sectorul termoenergetic;
- e) asigură supravegherea și controlul unităților termoenergetice proprietate de stat;
- f) elaborează și aprobă actele normative pentru reglementarea producerii, transportului, distribuției, furnizării și utilizării energiei termice;
- g) asigură protecția mediului.

(2) Guvernul, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energetic, elaborează și promovează politica statului în domeniul termoenergetic, asigură monitorizarea furnizării energiei termice. Anual, pînă la 30 aprilie, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei va întocmi și va publica pe pagina sa electronică un raport pentru anul precedent, în care va prezenta rezultatele monitorizării problemelor din sector, precum și orice măsură luată sau preconizată pentru soluționarea acestora.

Articolul 6. Funcțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

(1) Piața energiei termice este reglementată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (denumită în continuare “*Agenție*”).

(2) Agenția are următoarele funcții:

- a) elaborează și aprobă regulile pieței energiei termice și stabilește în regulamente, în conformitate cu legea, condițiile obligatorii pentru participanții la piața energiei termice cu privire la producerea, transportul, distribuția, furnizarea și măsurarea energiei termice;
- b) elaborează și aprobă norme metodologice de calculare și aplicare a tarifelor pentru energia termică;

- c) aprobă tarife pentru energia termică produsă, distribuită și/sau furnizată de către unitățile termoelectrice reglementate proprietate publică sau privată;
 - d) eliberează, în conformitate cu procedura și cu cerințele stabilite de lege, unităților termoelectrice reglementate, licențe pentru producerea energiei termice, transportul energiei termice, distribuția și furnizarea energiei termice;
 - e) modifică, sistează temporar sau retrage licențele eliberate unităților termoelectrice reglementate în cazurile și în condițiile prevăzute de lege;
 - f) monitorizează corectitudinea aplicării tarifelor de către titularii de licențe;
 - g) monitorizează și controlează, în modul și în limitele stabilite de lege, respectarea de către titularii de licențe a condițiilor stabilite pentru desfășurarea activităților licențiate, a prevederilor prezentei legi, inclusiv a celor privind drepturile consumatorilor finali și calitatea serviciilor prestate;
 - h) supraveghează respectarea de către titularii de licențe a principiului costurilor minime necesare și justificate la calcularea și la aprobarea tarifelor pentru activitățile reglementate, desfășurate pe piața energiei termice;
 - i) supraveghează, promovează, monitorizează și asigură transparența și concurența pe piața energiei termice;
 - j) aplică principiul procurării prioritare a energiei termice produsă de centralele electrice cu termoficare, centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de eficiență înaltă, centralele termice de producere a energiei din surse de energie regenerabilă;
 - k) stabilește, cu respectarea confidențialității, informațiile de ordin economic și tehnic referitoare la funcționarea sistemului termoelectric, care urmează a fi date publicității de către titularii de licențe;
 - l) stabilește metode de ținere a contabilității în sectorul termoelectric în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate, cerințele privind rapoartele contabile, cerințele privind reevaluarea mijloacelor fixe în scopuri tarifare, precum și un sistem de informații în baza cărora titularii de licențe prezintă rapoarte Agenției;
 - m) elaborează și aprobă regulamentul privind procedurile de achiziție, de către titularii de licențe, a bunurilor și/sau a serviciilor utilizate în activitatea lor, pentru a asigura respectarea de către aceștia a principiului desfășurării activităților licențiate cu cheltuieli minime și la eficiență maximă pe piața necompetitivă;
 - n) supraveghează activitățile comerciale ale unităților termoelectrice și asupra calității serviciilor prestate de către acestea;
 - o) stabilește termenele, condițiile și plățile de racordare a producătorilor la rețeaua termică pentru a garanta ca acestea să fie obiective, transparente și nediscriminatorii, în special prin prisma costurilor și a beneficiilor diverselor tehnologii de producere a energiei termice de centralele electrice cu termoficare, centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de eficiență înaltă, centralele termice de producere a energiei din surse de energie regenerabilă;
 - p) asigură protecția drepturilor și a intereselor legale ale consumatorilor, examinează și soluționează, în limitele competenței, petițiile consumatorilor, examinează și soluționează în procedură extrajudiciară litigiile dintre consumatori și unitățile termoelectrice reglementate.
- (3) Anual, pînă la 31 martie, Agenția pregătește un raport, pentru anul precedent, despre activitatea desfășurată, precum și despre monitorizarea activității participanților la piața energiei termice, și plasează raportul pe pagina sa electronică.
- (4) Agenția poate examina în conformitate cu legislația și alte chestiuni ce țin de activitatea unităților termoelectrice reglementate.

Articolul 7. Competența autorităților administrației publice locale în domeniul termoeenergetic

(1) Autoritățile administrației publice locale contribuie la asigurarea fiabilă și eficientă a populației și a economiei din teritoriu cu energie termică.

(2) Autoritățile administrației publice locale:

a) elaborează, aprobă și promovează politici de dezvoltare, programe de reabilitare, extindere și modernizare a sistemului termoeenergetic al unității teritorial-administrative respective;

b) înființează, organizează, coordonează, supraveghează, monitorizează și controlează activitatea unităților termoeenergetice reglementate proprietate a unităților administrativ-teritoriale asigurând realizarea acestora într-o concepție unitară și corelată cu programele de dezvoltare social-economică a localităților, cu planurile de amenajare a teritoriului, planurile generale de urbanism și programele de mediu;

c) asigură continuitatea serviciilor de alimentare cu energie termică consumătorilor din unitatea teritorial-administrativă respectivă;

d) inițiază parteneriate publice-private pentru gestionarea sistemelor termoeenergetice din unitățile administrativ-teritoriale;

e) eliberează, la cerere, autorizații de construire și extindere a unităților termoeenergetice, inclusiv a unităților de cogenerare, în conformitate cu legea;

f) coordonează activitățile ce țin de instalarea și utilizarea rețelelor de transport și distribuție a energiei termice;

g) monitorizează activitățile privind pregătirea unităților termoeenergetice reglementate proprietate publică pentru asigurarea cu energie termică în următoarea perioadă rece a anului;

h) coordonează lucrările de lichidare a consecințelor situațiilor excepționale la unitățile termoeenergetice;

i) reglementează alocațiile de la bugetele locale pentru dezvoltarea sistemului termoeenergetic în vederea alimentării consumătorilor din teritoriu cu energie termică în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, competitivitate și transparență;

j) acordă compensații nominative păturilor social-vulnerabile la plata consumului de energie termică.

(3) Autoritățile administrației publice locale examinează problema atribuirii de terenuri pentru obiectele sistemului termoeenergetic, cu respectarea procedurii prevăzută de lege.

(4) Autoritățile publice locale pot examina, în conformitate cu legislația, și alte chestiuni ce țin de activitatea unităților termoeenergetice.

Articolul 8. Competența Agenției pentru Eficiență Energetică

(1) Agenția pentru Eficiență Energetică:

a) asigură sprijin organului central de specialitate al administrației publice în domeniul termoeenergetic în crearea condițiilor pentru promovarea producerii energiei termice în regim de cogenerare de eficiență înaltă și din surse de energie regenerabilă;

b) asigură suport unităților termoeenergetice în elaborarea planurilor proprii de eficiență energetică;

c) consultă unitățile termoeenergetice privind utilizarea tehnologiilor de eficiență înaltă și trecerea la producerea energiei termice în regim de cogenerare și din surse de energie regenerabilă;

d) asigură sensibilizarea și consultarea consumătorilor privind măsurile de conservare și de optimizare a consumului de energie termică.

Capitolul III

LICENȚIEREA ACTIVITĂȚII DE PRODUCERE, TRANSPORT ȘI DISTRIBUȚIE A ENERGIEI TERMICE

Articolul 9. Licențierea activității de producere, transport și distribuție a energiei termice

(1) Se supun licențierii activitățile unităților termoelectrice reglementate pentru producerea, transportul și distribuția energiei termice în scopul comercializării acesteia.

(2) Orice persoană fizică sau juridică care întrunește cerințele prezentei legi poate solicita eliberarea licenței pentru producerea, transportul și distribuția energiei termice.

Articolul 10. Tipurile de licențe. Sfera de acțiune a licențelor.

(1) Licențele se eliberează de către Agenție pentru un termen de 25 ani pentru fiecare gen de activitate:

- a) producerea energiei termice;
- b) transportul energiei termice;
- c) distribuția energiei termice;

(2) La licență se anexează, în mod obligatoriu, condițiile de desfășurare a activității licențiate, care sînt în conformitate cu legea și care fac parte integrantă a licenței.

(3) Mărimea taxelor pentru eliberarea/prelungirea, modificarea, eliberarea duplicatului licenței pentru genurile de activitate indicate în alin. (1) se stabilesc de către Agenție în corespundere cu Legea nr. 451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

Articolul 11. Condițiile și procedura de obținere a licențelor

(1) Licențele pentru activitățile prevăzute în art. 10 (1) se eliberează persoanelor fizice întreprinzători individuali și persoanelor juridice, în baza unei cereri scrise înregistrate la Agenție.

(2) Persoanele prevăzute în alin (1) vor întruni următoarele condiții:

a) sînt înregistrați în Republica Moldova în calitate de întreprinzători și prezintă actele de confirmare în acest sens;

b) prezintă dovada că dispune de toate tehnologiile necesare, în proprietate sau în folosință, care vor fi utilizate în scopul activității licențiate. Tehnologiile nu trebuie să fie dăunătoare pentru sănătate și să satisfacă cerințele ecologice și de siguranță. Dreptul de folosință se confirmă printr-un acord scris cu un proprietar de utilaje și tehnologii care trebuie să fie valabil cel puțin pentru perioada pentru care a fost solicitată licența;

c) prezintă raportul financiar pentru anul precedent sau extrasul din contul bancar, în cazul inițierii afacerii;

d) prezintă documente care confirmă că dispun de personal calificat, necesar activității pentru care solicită licență.

(3) Managerul întreprinderii care solicită licență prezintă actele care confirmă satisfacerea următoarelor condiții:

a) are reședință permanentă în Republica Moldova;

b) are studii superioare și experiență de cel puțin 5 ani în domeniul energetic;

c) nu are antecedente penale legate de activitățile desfășurate în domeniul energetic sau antecedente penale de comitere a infracțiunilor din intenție, prevăzute de Codul penal.

(3) Procedurile pentru eliberarea/prelungirea, modificare, eliberarea duplicatului, suspendarea temporară și reluarea valabilității licențelor, precum și retragerea licențelor pentru activitățile prevăzute în art. 10 al prezentei legi, sînt stabilite în Legea nr. 451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

(4) Termenul de examinare a cererilor privind eliberarea licențelor pentru desfășurarea activităților pe piața energiei termice/prelungirea termenului lor de valabilitate constituie 15 zile calendaristice.

Articolul 12. Drepturile și obligațiunile titularilor de licență

(1) Titularii de licență au dreptul:

a) de acces liber la echipamentele de evidență a consumului de energie termică pentru înregistrarea indicațiilor conform contractului;

b) să sisteze furnizarea energiei termice pentru neachitarea facturilor la energia termică, cu notificarea prealabilă de cel puțin o lună;

c) să suspende furnizarea energiei termice în cazul imposibilității economice de furnizare a energiei termice, cu notificarea prealabilă de cel puțin 6 luni înainte de 15 octombrie a anului respectiv;

d) să limiteze sau să suspende furnizarea de energie termică în cazul crizei de combustibil survenită la nivel național sau din cauza unor situații excepționale, determinate de relațiile economice internaționale și comerțul exterior, economia națională, protecția mediului și de securitatea națională;

e) să perceapă o penalitate pentru achitarea întârziată a energiei termice facturate în mărime determinată conform legii.

(2) Titularii de licență sînt obligați:

a) să respecte condițiile stipulate în licență;

b) să respecte principiul eficienței maxime la cheltuieli minime și să prezinte Agenției calculele argumentate ale cheltuielilor pe care le-a suportat;

c) să nu admită discriminarea participanților la piața energiei termice și să respecte principiul procurării prioritare a energiei termice produsă de centralele electrice cu termoficare, centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de eficiență înaltă, de centralele termice de producere a energiei din surse de energie regenerabilă;

d) să nu întrerupă furnizarea energiei termice, cu excepția cazurilor de neachitarea facturilor pentru energia termică, a motivelor tehnice și de securitate stipulate în licență și în contracte;

e) să reînceapă furnizarea de energie termică în cel mult 24 ore după prezentarea dovezii achitării datoriilor conform facturii pentru energia termică;

f) să compenseze prejudiciile cauzate prin nerespectarea calității energiei termice și întreruperile nejustificate a furnizării de energie termică în conformitate cu legea și cu contractul;

g) să publice informații cu privire la sursele de energie termică produsă pentru acoperirea cererii în anul precedent, la cantitățile și tipurile de combustibili utilizați și cantitățile emisiilor de gaze cu efect de seră;

h) să reflecte, după caz, în facturile pentru consumatori, informații privind randamentul producerii, pierderile de energie termică în rețea și cota de energie provenită din surse regenerabile utilizate pentru producerea energiei termice furnizate consumatorului;

i) să prezinte Agenției rapoarte anuale, inclusiv cu privire la activitatea desfășurată pe piața energiei termice în corespundere cu criteriile, procedurile și termenele limită stabilite, precum și alte informații necesare, solicitate de către Agenție conform legii;

j) să nu transmită unor alte persoane fizice sau juridice drepturi și obligații aferente activității pentru a cărei desfășurare i s-a acordat licență;

k) să furnizeze energie termică în funcție de parametrii și specificațiile tehnice prevăzute în prezenta lege, alte acte normative, contractul de furnizare, normele și standardele tehnice;

l) să asigure respectarea legislației de protecție a mediului și atingerea obiectivelor emisiilor de gaze cu efect de seră;

m) să respecte normele de securitate și sănătate a muncii;

n) să contribuie la creșterea eficienței funcționării sistemului termoeenergetic, inclusiv prin implementarea tehnologiilor de eficiență înaltă și trecerea la producerea energiei termice în regim de cogenerare și din surse de energie regenerabilă;

- o) să prezinte anual, pînă la 30 martie, în atenția Agenției pentru Eficiență Energetică, informații privind performanța energetică a unităților termoelectrice conform unui formular elaborat și distribuit în prealabil de către Agenția pentru Eficiență Energetică.
- p) să efectueze în termen plățile regulatorii.

(3) Titularii de licență pentru producerea energiei termice vor crea rezerve de combustibil, suficiente pentru a acoperi necesarul pentru producerea energiei termice pentru sezonul rece.

Articolul 13. Înregistrarea titularilor de licență

(1) Titularii de licență se înregistrează de către Agenție în registrul titularilor de licență în momentul eliberării licențelor.

(2) Procedura de înregistrare a titularilor de licență se stabilește de către Agenție.

Articolul 14. Eliberarea duplicatului licenței

(1) Temei pentru eliberarea duplicatului licenței servește pierderea sau deteriorarea acesteia

(2) În caz de pierdere a licenței, titularul acesteia este obligat, în decurs de 15 zile lucrătoare, să depună la Agenție, în persoană, prin scrisoare recomandată sau prin poștă electronică, o cerere de eliberare a duplicatului licenței.

(3) În cazul în care licența este deteriorată și nu poate fi folosită, titularul acesteia depune la Agenție, împreună cu licența deteriorată, o cerere de eliberare a duplicatului acesteia.

(4) Agenția este obligată să elibereze duplicatul licenței în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de eliberare a duplicatului licenței.

(5) Termenul de valabilitate a duplicatului licenței nu poate depăși termenul indicat în licența pierdută sau deteriorată.

(6) În caz de eliberare a duplicatului licenței, Agenția adoptă decizia de anulare a licenței pierdute sau deteriorate, cu introducerea modificărilor respective în registrul licențelor nu mai târziu de ziua lucrătoare imediat următoare adoptării deciziei.

(7) În perioada de examinare a cererii de eliberare a duplicatului licenței, titularul acesteia își poate desfășura activitatea pe baza unui certificat eliberat de Agenție.

Articolul 15. Modificarea licenței

(1) Licența poate fi modificată la inițiativa titularului de licență sau a Agenției, cu acordul ambelor părți, în cazul apariției unor circumstanțe majore.

(2) Temei pentru modificarea licenței este schimbarea denumirii titularului de licență și/sau modificarea altor date ce se conțin în licență.

(3) La apariția temeiului pentru modificarea licenței titularul acesteia este obligat, în termen de 10 zile lucrătoare de la survenirea modificărilor, să depună la Agenție o cerere de modificare a licenței (în persoană, prin scrisoare recomandată sau prin poștă electronică sub formă de document electronic cu semnătură digitală) împreună cu licența care necesită a fi modificată și documentele sau copiile acestora ce confirmă modificările în cauză.

(4) Agenția, în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de modificare a licenței și a documentelor anexate la ea, adoptă decizia privind modificarea licenței și o comunică solicitantului.

(5) Licența modificată se eliberează pe același formular sau, după caz, pe un formular nou, ținându-se cont de modificările indicate în cerere; totodată se eliberează copiile necesare de pe această licență.

(5) Termenul de valabilitate a licenței modificate nu va depăși termenul de valabilitate indicat în licența precedentă.

(6) Agenția introduce modificările respective în registrul de licențiere, nu mai târziu de ziua lucrătoare imediat următoare adoptării deciziei de modificare a licenței.

(7) În perioada de examinare a cererii de modificare a licenței, titularul acesteia își poate desfășura activitatea pe baza unui certificat eliberat de Agenție.

(8) Licența care nu a fost modificată în termenul stabilit de lege, nu este valabilă.

(9) Agenția poate respinge cererea privind modificarea licenței în cazul depistării datelor neveridice în documentele prezentate de către titularul de licență.

Articolul 16. Suspendarea temporară a licenței

(1) Licența poate fi suspendată temporar prin hotărîrea Agenției, la cererea titularului de licență. În celelalte cazuri, licența poate fi suspendată temporar la cererea Agenției, prin hotărîre judecătorească, adoptată în temeiul legii.

(2) Licența se suspendează temporar de către Agenție, cu adresarea ulterioară în instanță de judecată, în cazul în care se constată că titularul de licență:

- a) nu și-a îndeplinit obligațiile, ceea ce a condus la întreruperea furnizării energiei termice către consumatori pe o perioadă mai mare decît cea stabilită în reglementările tehnice pentru înlăturarea cauzelor motivate, fiind pusă în pericol securitatea națională, viața și sănătatea oamenilor;
- b) a condus prin acțiunile ori inacțiunile sale la încălcarea ordinii publice.

(3) Adresarea în instanță trebuie să se facă în termen de 3 zile lucrătoare de la adoptarea hotărîrii de către Agenție. În cazul nerespectării acestui termen, suspendarea temporară a licenței se anulează. Hotărîrea Agenției privind suspendarea temporară a licenței se aplică pînă la adoptarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile.

(4) Agenția suspendează temporar licența, conform procedurii prevăzute la alin.(3), dacă deficiențele identificate nu au fost remediate în termen de 7 zile de la emiterea prescripției.

(5) Drept temei pentru suspendarea temporară a licenței servesc:

- a) cererea titularului de licență privind suspendarea temporară a licenței;
- b) nerespectarea de către titularul de licență a termenului de depunere a cererii de eliberare a duplicatului licenței pierdute sau deteriorate, conform prevederilor art. 17 al Legii nr. 451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător;
- c) nerespectarea de către titularul de licență a prescripției privind lichidarea, în termenul stabilit de Agenție, a încălcării condițiilor de desfășurare a activității licențiate;
- d) incapacitatea provizorie a titularului de licență de a desfășura genul de activitate licențiat conform prevederilor legii;
- e) neefectuarea plății regulatorii în termenul stabilit de Agenție.

(6) Hotărîrea privind suspendarea temporară a licenței se adoptă de Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a hotărîrii judecătorești și este adusă la cunoștință titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării. În hotărîrea Agenției privind suspendarea temporară a licenței se indică termenul concret de suspendare temporară, care nu poate depăși 6 luni.

(7) Titularul de licență este obligat să informeze în scris Agenția despre lichidarea circumstanțelor care au condus la suspendare temporară a licenței.

(8) Termenul de valabilitate a licenței nu se prelungește pe durata de suspendare temporară a acesteia.

(9) Suspendarea temporară a licenței trebuie să fie precedată de identificarea de către Agenție a unei soluții care va asigura continuitatea furnizării energiei termice consumatorilor respectivi.

Articolul 17. Reluarea valabilității licenței

(1) Reluarea valabilității licenței se efectuează în temeiul hotărîrii Agenției, după remedierea circumstanțelor care au condus la suspendare temporară a licenței, sau în temeiul hotărîrii instanței de judecată care a emis hotărîrea de suspendare temporară a licenței, sau în temeiul hotărîrii instanței de judecată ierarhic superioare, în condițiile legii.

(2) Hotărîrea privind reluarea valabilității licenței se adoptă de Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii înștiințării despre înlăturarea circumstanțelor care au condus la suspendarea temporară a licenței sau de la data la care Agenției i s-a comunicat hotărîrea judecătorească respectivă.

(3) Hotărîrea Agenției se aduce la cunoștință titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.

Articolul 18. Retragera licenței

(1) Licența poate fi retrasă prin hotărîre judecătorească, adoptată în temeiul legii, la cererea Agenției, cu excepția retragerii licenței conform temeiurilor prevăzute la alin.(2) lit.a) și b), care se efectuează direct de către Agenție.

(2) Temei pentru retragerea licenței servesc:

- a) cererea titularului de licență privind retragerea;
- b) decizia cu privire la anularea înregistrării de stat a titularului de licență;
- c) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate Agenției;
- d) stabilirea faptului de transmitere a licenței sau a copiei de pe aceasta către o altă persoană în scopul desfășurării genului de activitate indicat în licență;
- e) neînlăturarea în termen a circumstanțelor care au condus la sistarea temporară a licenței;
- f) nerespectarea repetată a prescripțiilor de lichidare a încălcării condițiilor de desfășurare a activității licențiate.

(3) Agenția adoptă hotărîrea privind retragerea licenței în cel mult 5 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a hotărîrii judecătorești și o aduce la cunoștință titularului de licență, cu indicarea temeiurilor retragerii, în cel mult 3 zile lucrătoare de la data adoptării.

(4) În cazul retragerii licenței, taxa pentru licență nu se restituie.

(5) Titularul de licență căruia i s-a retras licența este obligat ca, în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării hotărîrii de retragere a licenței, să depună la Agenție licența retrasă.

(6) Titularul de licență, căruia i s-a retras licența, poate să depună o nouă cerere privind eliberarea licenței pentru același gen de activitate după expirarea a 3 luni de la data depunerii la Agenție a licenței retrase.

(7) Retragera licenței trebuie să fie precedată de identificarea de către Agenție a unei soluții care va asigura continuitatea furnizării energiei termice consumatorilor respectivi.

Capitolul IV

REGIMUL DREPTULUI DE PROPRIETATE ÎN SISTEMUL TERMOENERGETIC

Articolul 19. Dreptul de folosință asupra proprietății unor terți

(1) Unitățile termoelectrice pot dobîndi dreptul de folosință a terenurilor, sau altor bunuri ale terților prin constituirea servitutului, prin uzucapiune și prin încheierea contractului de arendă/locațiune, de vânzare-cumpărare sau în alt mod ce nu contravine legii.

(2) La realizarea servitutului, unitățile termoelectrice vor respecta interesele proprietarului terenului sau altui bun aservit.

(3) La realizarea servituției, unitățile termoelectrice pot fi obligate să plătească o recompensă (despăgubire) proprietarului bunului aservit.

(4) Unitatea termoelectrică este obligată să repare proprietarului bunului aservit sau titularului dreptului de folosință a bunului aservit prejudiciile cauzate drept rezultat al folosirii bunurilor acestora și să readucă terenurile și/sau alte bunuri folosite la starea lor inițială într-un termen stabilit prin acordul părților.

(5) Unitățile termoelectrice pot solicita constituirea servituțiilor și folosirea bunurilor altor proprietari:

- a) pentru efectuarea de lucrări prealabile aferente construcției obiectivelor termoelectrice;
- b) la pozarea rețelelor termice aeriene și subterane;
- c) pentru construirea, întreținerea și exploatarea obiectivelor termoelectrice;
- d) în alte cazuri prevăzute de lege.

(6) În cazul unei situații de avarie sau în scopul prevenirii unei avarii a rețelelor termice, precum și în scopul lichidării consecințelor unei avarii, proprietarul de teren sau a altui bun imobil, titularul dreptului de folosință al acestora este obligat să permită reprezentanților unității

termoenergetice accesul la locul și bunul respectiv, în scopul efectuării lucrărilor necesare pentru prevenirea avariilor și/sau lichidarea consecințelor acestora.

(7) În zonele de protecție a naturii, activitățile prevăzute la alin.(5) al prezentului articol nu pot fi exercitate fără consimțământul prealabil al autorității publice în domeniul protecției mediului.

(8) Constituirea servituții și utilizarea bunurilor altor proprietari se va efectua prin încheierea cu proprietarul terenului sau a altui bun a unui contract autentificat notarial privind constituirea servituții.

(9) Contractul privind constituirea servituții devine nul în cazul în care nu se realizează în termen de un an de la data autentificării notariale a acestuia.

Articolul 20. Limitarea sau sistarea activităților unui terț

(1) În zona de executare a lucrărilor de construcție, reabilitare, re tehnologizare, întreținere și exploatare a sistemelor termoenergetice, unitățile termoenergetice au dreptul de a obține limitarea sau sistarea, pe durata lucrărilor, a activităților desfășurate de către terți în vecinătate pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor sau a activităților desfășurate de unitățile termoenergetice.

(2) Terții afectați sînt înștiințate în scris despre data începerii și, respectiv, a finalizării lucrărilor stipulate în alin. (1).

(3) Unitățile termoenergetice trebuie să exercite cu bună-credință și în mod rezonabil dreptul de acces la zona de executare a lucrărilor stipulate în alin. (1).

Articolul 21. Exproprierea bunurilor pentru cauză de utilitate publică

(1) În cazul în care unitatea termoenergetică, nu a reușit să dobîndească dreptul de folosință specificat la art. 19, alin. (1) asupra terenurilor sau altor bunuri care aparțin cu titlu de proprietate unor terți, acestea pot fi expropriate pentru cauză de utilitate publică de autoritatea competentă, cu respectarea procedurii prevăzută de lege.

(2) Exproprierea terenurilor sau altor bunuri ale terților poate avea loc doar dacă unitatea termoenergetică demonstrează că lucrările specificate la art. 19, alin. (5) constituie cauză de utilitate publică.

(3) Exproprierea terenurilor sau a altor bunuri, în scopurile specificate la art. 19, alin. (5), va avea loc cu dreptă și prealabilă despăgubire a proprietarului acestora, în modul stabilit de lege.

(4) După trecerea în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, terenul sau bunurile expropriate vor fi date în folosință, cu titlu gratuit, unităților termoenergetice pentru efectuarea lucrărilor necesare construcției sau exploatării sistemelor termoenergetice.

Articolul 22. Zonele de protecție a rețelelor termice

(1) Pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor termice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, se stabilesc zone de protecție a rețelelor termice în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecția rețelelor termice, aprobat de Agenție.

(2) În scopul protecției rețelelor termice, persoanelor fizice și juridice, li se interzice:

a) să efectueze construcții de orice fel în zona de protecție a rețelelor termice fără acordul prealabil al unității termoenergetice. În cazul în care, în mod excepțional, este necesar ca pe terenul pe care este amplasată o rețea termică să se execute o construcție, beneficiarul acesteia din urmă și/sau proprietarul vor suporta toate cheltuielile de modificare a traseului rețelei termice, cu condiția obținerii acordului proprietarilor sau al deținătorilor legali ai terenului de pe traseul pe care urmează să fie plasate noile rețele termice, precum și după obținerea avizelor autorităților competente și a autorizației de construcție;

b) să execute săpături de orice fel ori să cultive plantații perene în zona de protecție a rețelelor termice fără acordul prealabil al unității termoenergetice;

c) să depoziteze materiale pe culoarele de trecere și în zonele de protecție a rețelelor termice fără acordul prealabil al unității termoenergetice;

- d) să intervină în orice mod asupra rețelelor termice;
- e) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente rețelelor termice;
- f) să limiteze ori să îngreuească prin împrejurări, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua termică a unității termoenergetice.

Articolul 23. Fuziunea, crearea de uniuni, dezmembrarea unităților termoenergetice și procurarea de acțiuni

(1) Fuziunea unităților termoenergetice reglementate între ele, precum și cu alte societăți comerciale, crearea de uniuni sau dezmembrarea unităților termoenergetice reglementate, procurarea de acțiuni sau a cotelor de participare ale altor titulari de licență, se efectuează doar cu acordul prealabil scris al Agenției în baza cererii privind reorganizarea persoanei juridice.

(2) Agenția poate solicita, după caz, opinia Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței.

(3) Agenția, în termen de o lună, prezintă acordul scris sau explicații întemeiate pentru prelungirea perioadei de examinare a cererii privind restructurarea corporativă.

(4) Perioada de examinare poate fi prelungită până la cel mult 2 luni.

(5) Acordul se consideră oferit, dacă Agenția nu răspunde solicitantului în termenii indicați la alin. (3) și (4).

Capitolul V

PRODUCEREA, TRANSPORTUL, DISTRIBUȚIA ȘI FURNIZAREA ENERGIEI TERMICE

Articolul 24. Coordonarea și evidența activităților în sectorul termoenergetic

(1) Unitățile termoenergetice pot funcționa independent sau în sistem. Producătorii, unitățile de transport, de distribuție și furnizorii, activează în condițiile pieței energiei termice.

(2) Toate unitățile termoenergetice dispun de dreptul de utilizare, inclusiv în scopuri comerciale, a rețelelor existente de transport și distribuție a energiei termice. Acest drept nu poate fi limitat sau acordat în condiții discriminatorii.

(3) Unitățile termoenergetice reglementate care desfășoară mai multe activități ce țin de producerea, transportul și distribuția energiei termice și/sau dacă exercită și alte activități, vor ține evidența pentru fiecare tip și gen de activitate economică, inclusiv prin deschiderea de conturi (subconturi) separate pentru fiecare tip și gen de activitate pentru fiecare întreprindere afiliată (dependentă, dominantă, cu participațiune reciprocă, din cadrul concernului, asociației etc.) și/sau fiecare subdiviziune specializată și va reflecta rezultatul financiar în rapoartele financiare cu întocmirea periodică (trimestrială, anuală) a bilanțului respectiv în modul stabilit de legislație.

(4) Raporturile juridice dintre participanții la piața energiei termice se stabilesc pe bază de contract, în conformitate cu prezenta lege, condițiilor stipulate în licență și în actele normative aprobate de Guvern și Agenție.

Articolul 26. Producerea energiei termice

(1) Titularul de licență pentru producerea energiei termice asigură furnizarea energiei termice în conformitate cu cerințele reglementărilor tehnice și ale standardelor în vigoare, cu condițiile stipulate în licențe și/sau în contractele de furnizare a energiei termice.

(2) Titularul de licență pentru producerea energiei termice are dreptul să participe la piața energiei termice dacă respectă cerințele tehnice de racordare la sistemul termoenergetic, iar calitatea energiei termice furnizate corespunde cerințelor sistemului dat.

(3) Titularul de licență pentru producerea energiei termice are dreptul să vândă energie termică furnizorilor și/sau consumatorilor.

Articolul 27. Producerea energiei termice în cogenerare de eficiență înaltă

(1) Autoritățile publice centrale și locale vor promova și stimula înființarea unităților termoenergetice teritoriale de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de eficiență înaltă și de centralele termice de producere a energiei din surse de energie regenerabilă în conformitate cu Legea nr. 124 din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică.

(2) Titularii de licență pentru distribuția energiei termice achiziționează obligatoriu energia termică produsă în regim de cogenerare de eficiență înaltă.

(3) Obligația de procurare a energiei termice menționată în alin. (1) nu se aplică în cazul în care:

a) necesarul de energie termică este satisfăcut din sursele prevăzute în alin. (1);

b) aceasta ar conduce la o creștere a prețului total al energiei termice a fi achitat de către consumători;

c) parametrii agentului termic nu corespund cerințelor parametrilor rețelelor de transport sau distribuție a energiei termice la hotarul de delimitare.

(4) Cheltuielile aferente conectării la rețeaua de transport sau distribuție sînt suportate de către titularul licenței pentru producerea energiei termice

Articolul 28. Transportul, distribuția și furnizarea energiei termice

(1) Titularii de licență pentru transportul și distribuția energiei termice asigură transportul, distribuția și furnizarea către consumător a energiei termice în conformitate cu cerințele reglementărilor tehnice și ale standardelor în vigoare, cu condițiile stipulate în licențe și/sau în contractele de furnizare a energie termice.

(2) Titularii de licențe pentru transport și distribuție sînt obligați:

a) să exploateze, să întrețină, să re tehnologizeze, să reabiliteze și să extindă rețelele termice de transport și de distribuție, în condiții de eficiență economică;

b) să elaboreze planuri de perspectivă privind extinderea și dezvoltarea rețelelor termice, ținînd cont de prognoza consumului de energie termică;

c) să răspundă la orice solicitare, inclusiv la cererea privind eliberarea avizului de racordare, în termen de 15 zile de la data înregistrării solicitării;

d) să efectueze racordări, deconectări, reconectări la rețelele termice sau reparația acestora în condițiile și în termenele stabilite în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei termice și în normele tehnice ale rețelelor termice aprobate de Agenție;

e) să asigure acces la rețelele termice tuturor unităților termoenergetice din sistem, categoriilor de consumători și terților fără discriminare;

f) să acorde prioritate energiei termice produse de centralele electrice cu termoficare, centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de eficiență înaltă, centralele termice de producere a energiei din surse de energie regenerabilă.

h) să prezinte Agenției spre aprobare, în termenele stabilite, planul de investiții pentru următorul an.

(3) Planificarea extinderii, exploatarea, administrarea și întreținerea rețelelor termice se efectuează în conformitate cu Normele tehnice ale rețelelor termice, elaborate și aprobate de Agenție.

(4) Titularii de licență pentru transportul și distribuția energiei termice efectuează extinderea rețelelor lor termice în legătură cu creșterea cererii de energie termică, astfel încît să fie asigurată fiabilitatea și continuitatea în alimentarea consumatorilor cu energie termică, precum și să fie asigurați parametrii de calitate a energiei termice pînă la hotarul de delimitare, conform unui regulament elaborat și aprobat de Agenție.

(5) Cheltuielile de extindere a rețelelor termice de transport și de distribuție le suportă titularii de licență corespunzători. Aceste cheltuieli se iau în considerare la stabilirea tarifelor.

Articolul 28. Calitatea energiei termice, serviciilor de transport, distribuție și furnizare a energiei termice.

(1) Unitățile termoelectrice reglementate respectă cerințele standardelor de calitate a energiei termice stabilite de către Agenție.

(2) Unitățile termoelectrice reglementate poartă răspundere materială pentru nerespectarea reglementărilor tehnice și standardelor de calitate a energiei termice furnizate sau a parametrilor agentului termic conform legii.

(3) Unitățile termoelectrice reglementate vor presta servicii de transport, distribuție și furnizare a energiei termice în conformitate cu prevederile prezentei legi, normele tehnice, standardele aprobate și condițiile stipulate în licențe și/sau în contractele de furnizare a energiei termice.

(4) Parametrii de calitate a energiei termice care vor fi garantați la hotarul delimitării de către unitățile termoelectrice reglementate sînt stipulați contractele de furnizare a energiei termice.

(5) Unitățile termoelectrice reglementate poartă răspundere pentru prejudiciul cauzat prin nerespectarea, la hotarul de delimitare, a calității și cantității energiei termice stipulate în licențe și/sau în contractele de furnizare a energiei termice în conformitate cu legea, cu excepția cazurilor stipulate în art. 12, alin. (1), litera d) și la art. 32 alin. (4) din prezenta lege.

1

Capitolul VI

RAPORTURILE JURIDICE DINTRE PARTICIPANȚII LA PIAȚA ENERGIEI TERMICE

Articolul 29. Raporturile juridice între furnizori și consumatori

(1) Agenția va elabora și va aproba regulamente și alte acte normative care vor reglementa raporturile juridice dintre unitățile termoelectrice reglementate și consumatorii de energie termică în conformitate cu prezenta lege și alte acte normative.

(2) Raporturile juridice dintre consumatori și unitățile termoelectrice nereglementate se reglementează prin clauzele contractelor încheiate între părți, cu respectarea legilor și regulamentelor în domeniu.

Articolul 30. Contractul de furnizare a energiei termice

(1) Furnizarea energiei termice se efectuează numai în bază de contract încheiat între participanții pieții.

(2) În sectorul rezidențial, reprezentantul autorizat al consumatorului din cadrul blocurilor locative cu sisteme colective de aprovizionare cu energie termică, inclusiv din cămine și blocuri locative departamentale, va fi gestionarul blocului locativ respectiv.

(3) Contractul de furnizare a energiei termice va stipula:

a) denumirea și adresa juridică a părților contractului;

b) obiectul contractului;

c) caracteristicile de bază și parametrii de calitate a energiei termice;

d) drepturile și obligațiile părților;

e) mijloacele prin care se pot obține informații despre toate tarifele în vigoare. În cazul unităților termoelectrice nereglementate se indică orice tarif sau mod de calculare a prețului energiei termice negociat și acceptat de părți;

f) termenul de valabilitate, durata contractului;

g) cazurile și condițiile de suspendare a furnizării energiei termice;

h) modul și termenii achitării plății pentru energia termică furnizată;

i) termenul de informare reciprocă a părților despre apariția și încetarea situațiilor excepționale și de avarie;

j) condițiile de modificare și reziliere a contractului;

k) răspunderea părților pentru încălcarea clauzelor contractuale;

l) modalitățile de soluționare a neînțelegerilor sau a litigiilor aferente neexecutării sau a executării defectuoase a clauzelor contractuale;

m) alte condiții negociate și acceptate de părți.

(4) Cererile privind încheierea contractelor de furnizare a energiei termice și modificarea contractelor deja încheiate se examinează și se satisfac de titularul de licență în măsura posibilităților sale tehnice și în termenele stabilite în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei termice.

(5) Titularul de licență nu poate refuza încheierea contractului de furnizare a energiei termice cu unitatea termoelectrică sau potențialul consumator care au îndeplinit toate condițiile impuse prin lege pentru încheierea contractului.

(6) Contractul de furnizare a energiei termice prevede mărimea și modul de plată a penalității pentru achitarea cu întârziere a energiei termice furnizate. Cuantumul penalității este negociabil, dar nu poate depăși rata de refinanțare stabilită de Banca Națională a Moldovei.

(7) Unitatea termoelectrică este obligată să notifice partea contractuală despre intenția de a modifica contractul, precum și despre faptul că acesta din urmă are dreptul să rezilieze contractul în caz de dezacord.

(8) Drepturile și obligațiile consumatorilor de energie termică se stabilesc în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei termice.

Articolul 31. Efectul încheierii contractului de furnizare a energiei termice

(1) Consumatorii sînt în drept să livreze energie termică subconsumatorilor numai cu acordul prealabil în scris al furnizorului.

(2) Raporturile juridice dintre consumatori și subconsumatori încetează odată cu expirarea termenului de valabilitate a contractului de furnizare a energiei termice, precum și în cazul încălcării de către subconsumator a obligațiilor ce-i revin.

(3) Gestionarii fondului locativ, în înțelesul prezentei legi, nu se consideră revînzători de energie termică.

(4) Instalațiile de utilizare nu trebuie să pună în pericol viața și sănătatea oamenilor, să prejudicieze proprietatea, să provoace deranjamente în funcționarea normală a obiectelor sistemului termoelectric și în furnizarea energiei termice către alți consumatori.

Articolul 32. Deconectarea, întreruperea și limitarea alimentării cu energie termică

(1) Unitatea termoelectrică este în drept să întrerupă furnizarea energiei termice pe o perioadă de timp cît mai scurtă posibilă în cazul în care:

a) sînt puse în pericol viața și sănătatea oamenilor;

b) apare pericolul prejudicierii proprietății, inclusiv a terților;

c) se execută lucrări planificate de racordare și alte operațiuni tehnice care nu pot fi executate în alt mod decît prin întreruperea provizorie a furnizării de energie termică;

d) este necesar de a preveni o avarie (situație de avarie) sau de a lichida consecințele acesteia.

(2) Unitatea termoelectrică este obligată să informeze consumatorul din timp, cu un preaviz de cel puțin două săptămîni despre începutul și durata întreruperii furnizării energiei termice, decît în cazul în care întreruperea nu este cauzată de situații excepționale.

(3) Unitatea termoelectrică nu va repara prejudiciile pe care le-a cauzat prin limitarea sau întreruperea alimentării cu energie termică în circumstanțele prevăzute la alin. (1) dacă a întreprins acțiunile prevăzute la alin. (2) din prezentul articol.

(4) Unitatea termoelectrică este în drept să limiteze sau să întrerupă furnizarea de energie termică în cazul crizei de combustibil survenită la nivel național sau din cauza unor situații excepționale determinate de relațiile economice internaționale și comerțul exterior, economia națională, protecția mediului și de securitatea națională.

(5) Unitatea termoelectrică este în drept să limiteze sau să întrerupă furnizarea de energie termică dacă consumatorul sau titularul de licență încalcă clauzele contractului de furnizare a energiei termice.

(6) Unitatea termoelectrică poate limita, sista sau întrerupe furnizarea energiei termice dacă producerea și/sau furnizarea acesteia nu este economic rentabilă. O asemenea decizie va fi anunțată tuturor consumatorilor în scris cu cel puțin 6 luni înainte de 15 octombrie a anului respectiv.

(7) Deconectarea de la sistemul colectiv de furnizare a energiei termice, în cazul existenței posibilității tehnice, poate fi efectuată doar de proprietarul clădirii sau gestionarul fondului locativ pentru neachitarea serviciilor pentru două luni în succesiune sau în temeiul altor condiții de reziliere și de deconectare de la sistemul colectiv de furnizare a energiei termice prevăzute în contract și stabilite în actele normative aprobate de către Guvern.

(8) În zonele urbane, clădirile nou-construite și cele existente supuse renovărilor majore conform Legii privind performanța energetică a clădirilor, se conectează la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică existent, cu excepția cazurilor în care aceasta nu este economic rezonabil.

(9) Consumatorii, instalațiile de utilizare a energiei termice ale cărora se debrășează de la sistemul colectiv și/sau de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică, achită lunar, prețul pentru capacitate, în mărime de 25 % din tariful aprobat de către Agenție pentru furnizorul corespunzător.

Articolul 33. Evidența și achitarea consumului de energie termică

(1) Unitățile termoelectrice sînt responsabile de achiziționarea, instalarea, exploatarea, întreținerea și verificarea metrologică periodică a echipamentelor de evidență a consumului de energie termică instalate la hotarul de delimitare a proprietății. Cheltuielile efectiv suportate se iau în calcul la stabilirea tarifului pentru energia termică.

(2) Unitățile termoelectrice țin evidența energiei termice utilizînd doar echipamente verificate metrologic, ale căror tipuri sînt incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(3) Echipamentele de evidență a consumului de energie termică vor fi supuse verificării la fiecare 3 ani, conform procedurii stabilite de lege.

(4) Participanții la piața energiei termice pot iniția verificarea metrologică de expertiză a echipamentelor de evidență a consumului de energie termică oricînd una dintre părți are reclamații. Dacă reclamația se confirmă, se fac recalculări, iar dacă nu se confirmă, cheltuielile de verificare le suportă reclamantul.

(5) Reprezentanții participanților la piața energiei termice au dreptul să inspecteze echipamentele de evidență a consumului de energie termică în prezența unui reprezentant al furnizorului.

(6) Participanții la piața energiei termice vor achita costul energiei termice conform indicațiilor echipamentelor de evidență a consumului de energie termică și potrivit prevederilor contractului de furnizare a energiei termice.

Articolul 34. Soluționarea litigiilor dintre participanții la piața energiei termice

(1) Litigiile dintre participanții la piața energiei termice se soluționează în instanță de judecată competentă, excepție făcînd cazurile prevăzute de prezenta lege.

Capitolul VII REGLEMENTAREA TARIFELOR

Articolul 35. Structura tarifelor

(1) Tarifele pentru energia termică constau din două părți componente:

a) prețul pentru capacitate ce reflectă costurile fixe ce țin de producerea, transportul, distribuția și/sau furnizarea energiei termice, cu excepția cheltuielilor ce țin de pierderile supranormative de energie termică;

b) prețul energiei termice ce reflectă costurile variabile ale energiei termice furnizate.

(2) Tarifele și componentele tarifelor pentru energia termică nu vor include în sine și nu vor lua în calcul pierderile supranormative de energie termică, alte consumuri și cheltuieli nejustificate.

(3) Normele metodologice de calculare și aplicare a tarifelor pentru energia termică, în cazul unităților termoelectrice reglementate, sînt elaborate și aprobate de Agenție.

(4) Normele metodologice de calculare și aplicare a tarifelor pentru energia termică includ:

a) componența și modul de calculare:

- ✓ a consumurilor aferente procurărilor de resurse energetice primare și a energiei termice, inclusiv principiile de recunoaștere a nivelului rezonabil și justificat al consumului tehnologic din rețelele termice;
- ✓ a consumurilor materiale;
- ✓ a consumurilor aferente retribuirii muncii;
- ✓ a uzurii mijloacelor fixe, inclusiv în cazul reevaluării acestora pentru a asigura ca activele respective să nu fie depreciate mai mult de o dată și pentru a exclude activele care au fost obținute gratuit prin donații și granturi;
- ✓ a costurilor suportate și a veniturilor obținute din activele utilizate în activitățile licențiate;

- ✓ a cheltuielilor aferente exploatării eficiente și întreținerii obiectelor sistemului termoelectric;
 - ✓ a cheltuielilor comerciale, generale și administrative;
 - ✓ a altor cheltuieli operaționale;
 - ✓ a nivelului de rentabilitate determinat în conformitate cu metoda costului mediu ponderat al capitalului și aplicat la valoarea netă a activelor materiale pe termen lung.
- b) determinarea costurilor incluse în tarif, separat pentru fiecare activitate desfășurată de titularul de licență pe piața energiei termice;
- c) condițiile de utilizare a uzurii anuale a mijloacelor fixe, a cheltuielilor materiale de întreținere și de exploatare, modul de reflectare a acestora în tarif în cazul utilizării lor în alte scopuri;
- d) principiile de efectuare a investițiilor în sectorul termoelectric și modul de recuperare a acestora prin tarif;
- e) metoda de separare a consumurilor, a cheltuielilor și a profitului, specificate la lit.a), la producerea energiei electrice și a energiei termice, înregistrate de centralele electrice cu termoficare, centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de eficiență înaltă;
- f) modul de ajustare a tarifelor pentru perioada de valabilitate a metodologiilor tarifare.
- (4) Normele metodologice de calculare și aplicare a tarifelor pentru energia termică trebuie să contribuie la furnizarea fiabilă a energiei termice, cu cheltuieli minime și cu utilizarea eficientă a obiectelor sistemului termoelectric, inclusiv a capacităților de producție.
- (5) Titularii de licențe sînt obligați să prezinte Agenției informațiile care îi sînt necesare în activitatea de supraveghere a corectitudinii evidenței consumurilor și cheltuielilor efective și a calculării tarifelor la energia termică.
- (6) Hotărârile Agenției cu privire la aprobarea tarifelor la energia termică se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Capitolul VIII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 36. Dispoziții finale

- (1) Unitățile termoelectrice reglementate antrenate în procesul de producere, transport, distribuție și/sau furnizare a energiei termice sînt obligate să obțină, în modul stabilit de Agenție, licența respectivă în termen de 3 luni după intrarea în vigoare a prezentei legi.
- (2) Guvernul, în termen de 6 luni:
- a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;
 - b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
 - c) va asigura reexaminarea și anularea de către ministere și departamente a actelor normative care contravin prezentei legi.
 - d) va asigura elaborarea și aprobarea actelor normative necesare pentru realizarea prezentei legi.
- (3) Agenția, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va elabora și va aproba regulamentele prevăzute în prezenta lege.

Președintele Parlamentului